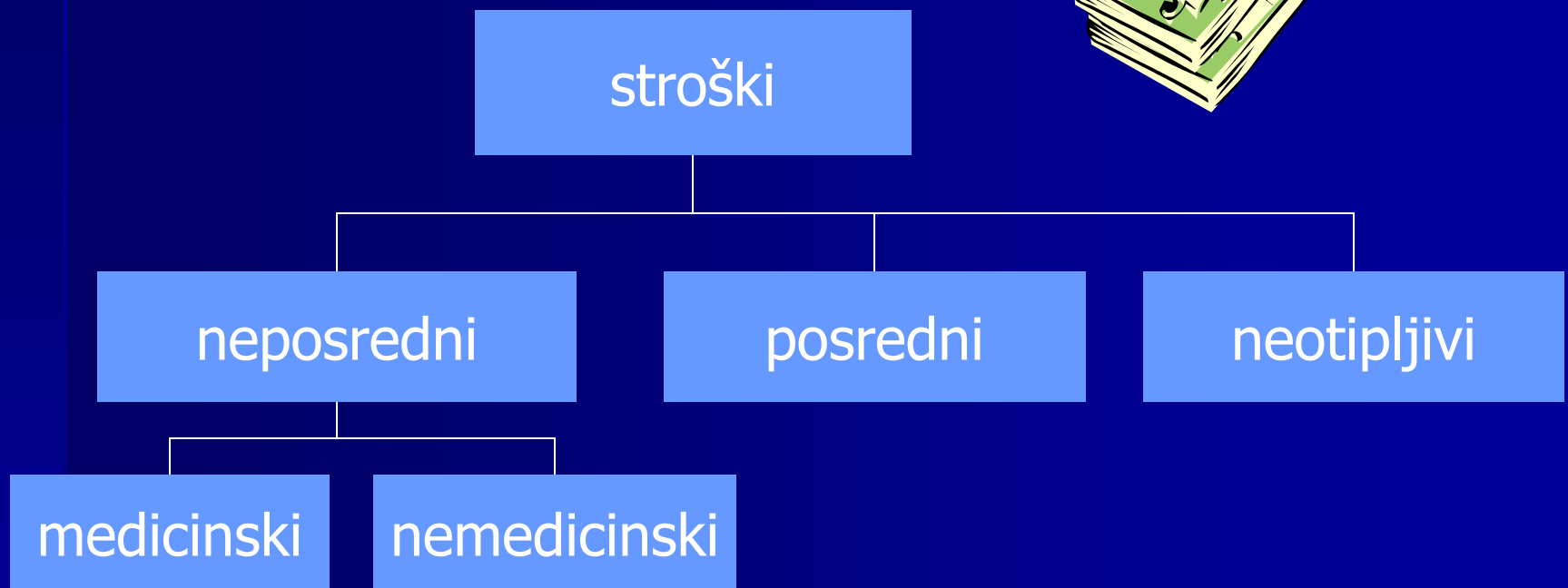

Viri stroškov

DOC. DR. MITJA KOS, MAG. FARM.

*KATEDRA ZA SOCIALNO FARMACIJO
FAKULTETA ZA FARMACIJO
UNIVERZA V LJUBLJANI*

EKONOMSKI IZIDI

VIRI STROŠKOV:

- Prospektivna študija:
  - hkrati z izvedbo randomizirane klinične študije
  - izvedba naturalistične študije z ocenjevanjem stroškov
- Retrospektivna študija:
  - že obstoječi podatki
- Modelna študija:
  - Predpostavke / ocene
- Stroški so opredeljeni z zakonodajo, pravili, dogovori

BISMARCK-OV MODEL

Prince Otto von Bismarck

- Pričetek v Nemčiji l. 1880, najstarejši
- Prispevki:
  - Obvezno zdravstveno zavarovanje: delodajalci in delojemalci
- Za zdravstveno blagajno skrbi zavarovalnica (avtonomno)
- Pogajanja med partnerji: izvajalci, zavarovanci & delodajalci, ministrstvo (predvsem arbitrarna vloga)
- *imeli ali še vedno imajo:* Nemčija, Avstrija, Belgija, Francija, Luksemburg, Nizozemska, Slovenija

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije

- Kaj je zdravstveno zavarovanje?
- Pravice iz obveznega zdravstvenega zavarovanja
- Kartica zdravstvenega zavarovanja
- Prispevki za obvezno zdravstveno zavarovanje
- Izvajalci zdravstvenih storitev
- Informatika na ZZZS
- Informacije in publikacije
- Beseda o nas
- Elektronske storitve ZZZS

- Kontakt z ZZZS
- Elektronska pošta ZZZS
- Lokacije samopostrežnih terminalov

Storitve za zavarovane osebe

- Prijava, sprememba in odjava obveznega zdravstvenega zavarovanja
- Uporaba kartice zdravstvenega zavarovanja
- Mednarodno zdravstveno zavarovanje in naročanje listin za tujino
- Izbira osebnega zdravnika
- Začasna zadržanost od dela (bolniški stalež)
- Pravice v zobozdravstveni dejavnosti
- Pravice v osnovni zdravstveni dejavnosti
- Pravice v specialistično-ambulantni, bolnišnični in terciarni zdravstveni dejavnosti

VSE STORITVE

Najpogostejša vprašanja in odgovori

Storitve za izvajalce zdravstvenih storitev

- Obračun zdravstvenih storitev
- Šifranti in vzorci dokumentov za obračun obveznemu zdravstvenemu zavarovanju
- Cenik zdravstvenih storitev
- Centralna baza zdravil
- Lista zdravil in živil za posebne zdravstvene namene ter Seznam medsebojno zamenljivih zdravil
- Seznam medicinsko-tehničnih pripomočkov s šifrantom, medicinskimi kriteriji, cenovnimi standardi...
- Elektronsko poslovanje
- Elektronsko obveščanje o vseh novostih v elektronskem založništvu ZZZS

VSE STORITVE

Najpogostejša vprašanja in odgovori

Storitve za zavezance za prispevek

- Prijava, sprememba in odjava obveznega zdravstvenega zavarovanja
- Listine za prijavo v obvezno zdravstveno zavarovanje
- Podračuni za plačevanje prispevkov za zdravstveno zavarovanje
- Postopek zadržanja pravic nerednim plačnikom prispevkov
- Količnik valorizacije osnove za nadomestilo plače med bolniškim staležem
- Elektronsko posredovanje osebnih podatkov o zavarovanih osebah

VSE STORITVE

Najpogostejša vprašanja in odgovori

Anketa

V kakšni meri vi nasploh skrbite za lastno zdravje?

Novosti

20. april 2011
Rok za prijavo na razpis

Novinarsko središče

Tiskovna konferenca
02.03.2011 - Ustno zdravje

AA

Kaj je
zdravstveno
zavarovanje ?

Pravice iz
obveznega
zdravstvenega
zavarovanja

Kartica
zdravstvenega
zavarovanja

Prispevki za
obvezno
zdravstveno
zavarovanje

Izvajalci
zdravstvenih
storitev

Informatika na
ZZZS

Informacije in
publikacije

Beseda o nas

Elektronske
storitve ZZZS

Kontakt z
ZZZS

Elektronska
pošta ZZZS

Lokacije
samopostrežnih
terminalov

Izvajalci
zdravstvenih
storitev

Avtomatski
telefonski
odzivnik

(01) 30-7

Storitve za zavarovane osebe

- Prijava, sprememba in odjava obveznega zdravstvenega zavarovanja
- Uporaba kartice zdravstvenega zavarovanja
- Mednarodno zdravstveno zavarovanje in naročanje listin za tujino
- Izbira osebnega zdravnika
- Začasna zadržanost od dela (holniški stalež)

Informacije
javnega značaja

Odnosi z mediji

Tiskana gradiva
ZZZS

Elektronska
gradiva ZZZS

Katalogi zbirk
osebnih podatkov
ZZZS

Povezave na
sorodne strani

INDOK- knjižnica
ZZZS

Kazalo spletnih
strani ZZZS

Splošne
informacije za
stranke ZZZS

Storitve za izvajalce zdravstvenih storitev

- Obračun zdravstvenih storitev
- Šifranti in vzorci dokumentov za obračun obveznemu zdravstvenemu zavarovanju
- Cenik zdravstvenih storitev
- Centralna baza zdravil
- Lista zdravil in živil za posebne zdravstvene namene ter Seznam medsebojno zamenljivih zdravil
- Seznam medicinsko-tehničnih pripomočkov s šifrantom, medicinskimi kriteriji, cenovnimi standardi...
- Elektronsko poslovanje
- Elektronsko obveščanje o vseh novostih v elektronskem založništvu ZZZS

VSE STORITVE

Najpogostejša vprašanja in odgovori

Novosti

20. april 2011

Rok za prijavo na razpis programov zdravstvenih storitev za pogodbeno leto 2011

14. april 2011

Drugi mednarodni kongres medicinskih izvedencev

28. marec 2011

Rok za prijavo na javni razpis

Storitve za zavezance za prispevek

- Prijava, sprememba in odjava obveznega zdravstvenega zavarovanja
- Listine za prijavo v obvezno zdravstveno zavarovanje
- Podračuni za plačevanje prispevkov za zdravstveno zavarovanje
- Postopek zadržanja pravic nerednim plačnikom prispevkov
- Količnik valorizacije osnove za nadomestilo plače med bolniškim staležem
- Elektronsko posredovanje osebnih podatkov o zavarovanih osebah

VSE STORITVE

Najpogostejša vprašanja in odgovori

Novinarsko središče

Tiskovna konferenca

02.03.2011 - Ustno zdravje vpliva na splošno zdravje in kakovost življenja (promocija oralnega zdravja)

Tiskovna konferenca

25.01.2011 - ZZZS v letu 2010 že 6. leto zapored posloval brez zadolževanja vendar s primanjkljajem prihodkov nad odhodki

ZDRAVILA

- Pravilnik o cenah zdravil za uporabo v humani medicini

- http://zakonodaja.gov.si/rpsi/r08/predpis_PRAV8258.html

- Pravilnik o razvrščanju zdravil na listo

- <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=2010110&stevilka=5779>

- Zdravstveni svet za cepiva:

- Splet: http://www.mz.gov.si/si/o_ministrstvu/zdravstveni_svet_in_rsk_ji/zdravstveni_svet/

- Postopek za vloge: http://www.mz.gov.si/si/o_ministrstvu/zdravstveni_svet_in_rsk_ji/zdravstveni_svet/postopek_za_vloge/

NALOGA

- Kakšna je aktualna dogovorna cena za eno izmed zdravil, ki vsebuje simvastatin v jakosti 10 mg? Ali je na tržišču? Kako je razvrščeno oz. kakšen del cene je krit iz obveznega zdravstvenega zavarovanja?
- Ali je omeprazol v sistemu medsebojno zamenljivih zdravil z najvišjo priznano vrednostjo? Koliko je NPV in kakšna so doplačila bolnikov?
- Kakšna je celokupen strošek za OZZ pri izdaji 3 škatlic enalapрила za tri mesece, jakosti 5 mg, pakiranje po 20 tbl (vrednost recepta: zdravilo + izdaja zdravila)?

STROŠKI LEKARNIŠKIH STORITEV

- Seznami storitev- lekarne

<http://www.zzzs.si/zzzs/PAO/ZJavSif.nsf/V115E?OpenView>

- ZZZS, Cenik zdravstvenih storitev- lekarne

<http://www.zzzs.si/zzzs/pao/izvajalci.nsf/vcenikpov>

Šifra	Storitev	Točke	Št. storitev	Skupaj točk	Vrednost (EUR)
71010	Obdelava recepta	0,31	1	0,31	0,89
70010	Vročitev zdravila	0,16	3	0,48	1,37
	Skupaj			0,79	2,26

Vrednost točke: 2,86 EUR

STORITVE NA AMBULANTNI RAVNI

- Enotni seznam zdravstvenih storitev (Zelena knjiga)- Zavod SRS za zdravstveno varstvo 1982 =>
- Nekatero posodobitve v Navodilu o beleženju in obračunavanju zdravstvenih storitev. ZZZS, 2005
- Seznami storitev:
  - Splošne ambulante ter dispanzerji za otroke in šolarje;
<http://www.zzzs.si/zzzs/PAO/ZjavSif.nsf/V115A?OpenView>
  - Povprečne cene zdravstvenih storitev
<http://www.zzzs.si/zzzs/pao/izvajalci.nsf/vcenikpov>

Šifra	Opredelitev zdravstvene storitve	Količnik	Vrednost (EUR)
K 0002	Prvi kurativni pregled	3,6	13,18
Povprečna visoka cena storitve (količnika): 3,66 EUR			
<i>V visoko ceno je vključena glavarina.</i>			
<i>V vrednost količnika je vključen pavšal za laboratorij.</i>			

NALOGA

- Kakšen je strošek ponovnega kurativnega pregleda pri zdravniku splošne oz. družinske medicine?
- ZZZS Šifranti:
  - <http://www.zzzs.si/zzzs/PAO/ZJavSif.nsf/V123A?OpenView>
- Povprečne cene zdravstvenih storitev:
  - <http://www.zzzs.si/zzzs/pao/izvajalci.nsf/vcenikpov>

BOLNIŠNIČNA OBRAVNAVA

- Področni dogovor za bolnišnice na osnovi Splošnega dogovora.
- Akutne in neakutne bolnišnične obravnave.
- Akutne bolnišnične obravnave temeljijo na Skupini primerljivih primerov (SPP).
  - Seznam SPP je utežen, kar pomeni, da ima vsak SPP določeno utež.
  - Cena za utež je določena v Področnem dogovoru za bolnišnice in se spreminja z vsakoletnim dogovorom, medtem ko se uteži spreminjajo največ enkrat na leto.
  - Izvajalci z SPP obračunavajo storitve v akutni bolnišnični obravnavi med katere sodi tudi dnevna obravnava (nekdanja dnevna in enodnevna obravnava).

BOLNIŠNIČNA OBRAVNAVA

- Neakutna bolnišnična obravnava:
  - praviloma predstavlja nadaljevanje akutne diagnostične in terapevtske bolnišnične obravnave.
  - obsega podaljšano bolnišnično zdravljenje, zdravstveno nego in paliativno oskrbo.
  - Izvajalci zaračunavajo ZZZS na podlagi bolnišnično oskrbnih dni.
  - Cena bolnišnično oskrbnega dne je določena v Področnem dogovoru za bolnišnice.

BOLNIŠNIČNA OBRAVNAVA

- Podatki ZZZS za leto 2009:

Program	enota	Plačana realizacija storitev	Vrednost (EUR)	Razmerje	Povprečne cene
Akutna bolnišnična obravnava	SPP utež	485.104	885.969.690	97,55%	1.826,35
Neakutna bolnišnična obravnava	BOD	186.034	22.229.203	2,45%	119,49
Opombe: SPP= Skupina primerljivih primerov, BOD= bolnišnično oskrbni dan				908.198.893	

- Razmerje vrednosti akutne bolnišnične obravnave glede na neakutno bolnišnično obravnavo 98 : 2.
- Ocena stroškov na podlagi akutna bolnišnična obravnave

AKUTNI MIOKARDNI INFARKT, SPP 2009:

Šifra	SPP	Utež	Št. Primerov	Št. uteži	Vrednost (EUR)
Akutni miokardni infarkt					
F41A	Okvare obtočil z akutnim miokardnim infarktom z invazivnimi srčnimi preiskavami s katastrofalnimi ali resnimi spremljajočimi bolezenskimi stanji ali zapleti	2,79	169,00	471,51	861.142,29
F41B	Okvare obtočil z akutnim miokardnim infarktom z invazivnimi srčnimi preiskavami brez katastrofalnih ali resnih spremljajočih bolezenskih stanj ali zapletov	1,70	129,00	219,30	400.518,56
F60A	Okvare obtočil z akutnim miokardnim infarktom brez invazivnih srčnih preiskav s katastrofalnimi ali resnimi spremljajočimi bolezenskimi stanji ali zapleti	2,26	496,00	1.120,96	2.047.265,30
F60B	Okvare obtočil z akutnim miokardnim infarktom brez invazivnih srčnih preiskav brez katastrofalnih ali resnih spremljajočih bolezenskih stanj ali zapletov	1,31	654,00	856,74	1.564.707,10
F60C	Okvare obtočil z akutnim miokardnim infarktom brez invazivnih srčnih preiskav, umrli	1,30	0,00	0,00	0,00
Skupaj akutni miokardni infarkt			1.448,00	2.668,51	4.873.633

Povpr. EUR/ primer

3.007,34

- SPP:
<http://www.ivz.si/Mp.aspx?ni=46&pi=5&id=828&PageIndex=0&groupId=185&newsCategory=&action>ShowNewsFull&pl=46-5.0>
- ZZZS, Povprečne cene zdravstvenih storitev
<http://www.zzzs.si/zzzs/pao/izvajalci.nsf/Vcenikpov>

NALOGA

- Navedite število primerov obravnav multiple skleroze v Sloveniji ter povprečno vrednost SPP uteži v primerih, ko je ta bila postavljena kot glavna diagnoza obravnave.

- Razkorak med dejanskimi stroški ter aktualnimi plačili?
- Ključno vprašanje: s katerega vidika izvajamo farmakoekonomsko analizo.

DISKONTIRANJE

- Diskontiranje ima veliko vlogo pri vrednotenju stroškov in koristi preventivnih strategij (npr. cepljenje)
  - Primer uvedbe cepiva proti HPV v SLO:
    - iz 5% na 3,5% za stroške in koristi se ICER zmanjša za polovico vrednosti
- Pomembno tudi pri ekonomskih analizah, kjer se časovni profili stroškov alternativnih posegov razlikujejo:

LETO	STROŠEK PROGRAMA A (EUR)	STROŠEK PROGRAMA B (EUR)
1	5000	15000
2	10000	10000
3	15000	4000
0%	30000	29000
3%	28848	28479
5%	28129	28152

DISKONTNA STOPNJA

$$P = \sum_{n=0}^i F_n (1+r)^{-n}$$

P=skupni strošek

F=letni strošek

r=diskontna stopnja

n=leto

i=število let

- Pogosto 5% diskontna stopnja (glej smernice v posameznih državah na spletni strani ISPOR)
- Debata – kakšno diskontiranje zdravstvenih koristi*

*Bos et al. *Pharmacoeconomics* 2005, 23 (7): 639-649

NALOGA

- Možganska kap se zgodi po 20 letih obravnave diabetesa, njegova akutna obravnava znaša 5000 EUR? Kakšna je njegova diskontirana vrednost?